

Svarīgākais īsumā

- Eiro kurss būtiski samazinājās sakarā ar bažām par eiro zonas nākotni
- Ķīnas nekustamo īpašumu tirgū rekordliels pieaugums; Ķīnas valdība plāno tālākus pasākumus ekonomiskās aktivitātes ierobežošanai

Nedēļa tirgos un ekonomikā**Eiro kurss būtiski samazinājās sakarā ar bažām par eiro zonas nākotni**

Pagājušajā nedēļā notika būtisks eiro kursa samazinājums. Ja 10. maijā, uzreiz pēc paziņojuma par fonda izveidi eiro zonas valstu obligāciju garantēšanai, eiro kurss pret dolāru bija 1,2932, tad nedēļas beigās, 14. maijā, eiro kurss tirdzniecības sesijas beigšanas brīdī bija 1,236. Šī samazinājuma iemesls bija neskaidrība par turpmāko eiro zonas attīstību. Lai gan eiro zonas valstu sagatavotais plāns ir spējīgs uz kādu laiku apturēt krīzi eiro zonā, tas atstāj pārāk daudz neatbildētu jautājumu. Pirmkārt, kā darbosies šis plāns, kādā veidā tiks piešķirtas garantijas eiro zonas valsts obligācijām un kādu procentu likmi maksās tās valstis, kuru obligācijas tiks garantētas, joprojām nav skaidrs – pagaidām nekādas plāna detaļas nav publicētas. Otrkārt, nav skaidrs, ko darīs eiro zonas valstis, lai novērstu līdzīgu krīzi nākotnē. Pagaidām ir zināms tikai par taupības pasākumiem, kurus gatavojas īstenot Grieķija, Portugāle un Spānija, lai samazinātu savu budžetu deficītus. Tomēr nav skaidrības par to, vai šie pasākumi dos vēlamu rezultātu – deficīta samazinājumu līdz pieņemamam līmenim (par vairākiem procentu punktiem), kā arī nav skaidrs, vai pretestība taupības plāniem no iedzīvotāju un politisko spēku puses neapdraudēs šo plānu īstenošanu. Pagaidām nav nekādu plānu padziļināt finansiālo integrāciju starp eiro zonas valstīm, kā arī nav reālu piedāvājumu par to,

kāds varētu būt sankciju mehānisms pret valstīm, kas neievēro Māstrihtas kritērijus.

Bez tam presē parādījās informācija par to, kādā veidā notika sarunas starp eiro zonas valstīm, kuru rezultātā tika pieņemts lēmums izveidot glābšanas fondu. Izrādījās, ka Francijas prezidentam Nikolā Sarkozī vajadzēja piedraudēt, ka kopā ar Grieķiju no eiro zonas izstāsies arī Francija, lai pārliecinātu Vācijas kancleri Angelu Merkelu piekrist nepieciešamībai tomēr glābt eiro zonas perifērijas valstis. Vēl kļuva zināms, ka sanāksmē 9.maijā, kurā tika pieņemts lēmums par glābšanas fonda izveidi, tikai Āzijas fondu tirgus tuva atvēršana lika eiro zonas valstu līderiem pārtraukt strīdēties un tomēr pieņemt lēmumu par pasākumiem, kuru mērķis bija nomierināt tirgu.

Līdz ar to tirgus vēl nav pilnībā noticējis tam, ka valsts parādu krīzes draudi eiro zonā ir tiešām novērsti. Rezultātā eiro strauji zaudēja vērtību attiecībā pret citām pasaules rezerves valūtām – ASV dolāru un Japānas jenu. 13. un 14. maija neskaidrā situācija eiro zonā izraisīja būtisku akciju indeksu kritumu – investori atbrīvojās no riskantiem instrumentiem, pērkot drošus instrumentus, tādus kā ASV un Vācijas valsts obligācijas. Pašlaik situācija pasaules finanšu tirgos ir ļoti nestabila – valda neskaidrība, finanšu instrumentu cenu svārstīgums ir ļoti augsts. Izskatās, ka tieši šajās dienās tiks noteikts, kāds būs vidēja termiņa (6 mēneši līdz 1 gads) trends pasaules finanšu tirgos – uz augšu vai uz leju. Lai cenu pieaugums akciju tirgos turpinātos, nepieciešama ātra un konkrēta rīcība no eiro zonas valstu puses – nepieciešams konkrēti paziņot, kādā veidā darbosies eiro zonas valsts parādu garantiju

Kontaktinformācija: e-pasts: info@hipofondi.lv; tālr. 6 777 4455

Šim pārskatam ir vienīgi informatīvs nolūks – tas nav uzskatāms par mārketinga paziņojumu, ieguldījumu pētījumu vai gada/starpperioda finanšu pārskatu, kura sagatavošanas nepieciešamību nosaka normatīvie akti. Šo pārskatu vai nevienu no tā daļām nevar uzskatīt par tiešu un/vai netiešu rekomendāciju attiecībā uz jebkādu aktīvu un finanšu instrumentu pirkšanu, pārdošanu vai iesaistīšanos jebkura cita veida aktivitātes. IPS „Hipo Fondi” neuzņemas nekādu atbildību par tiešiem/netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neieģūto peļņu), kā arī soda sankcijām, kas var rasties pārskata ietvertās informācijas izmantošanas dēļ, kā arī par jebkādam citām pārskatā ietvertās informācijas un tajā izteikto apgalvojumu izmantošanas sekām. Visi pārskatā ietvertie secinājumi un apgalvojumi ir balstīti uz informāciju, kas pieejama pārskata sagatavotājiem un kuru pārskata sagatavotāji uzskata par ticamu; neskatoties uz šo, pārskata sagatavotāji neuzņemas nekādu atbildību par šīs informācijas pareizību un/vai precizitāti.

plāns un kādas izmaiņas notiks eiro zonā ar mērķi novērst līdzīgas krīzes nākotnē.

Ķīnas nekustamo īpašumu tirgū rekordliels pieaugums; Ķīnas valdība plāno tālākus pasākumus ekonomiskās aktivitātes ierobežošanai

Pagājušajā nedēļā tika publicēta makroekonomiskā statistika par Ķīnas finanšu sistēmu un nekustamo īpašumu tirgu. Jau pirms ilga laika daži ekonomisti visā pasaulē sākuši izteikt bažas, ka Ķīnā veidojas kārtējais aktīvu – akciju un nekustamā īpašuma – burbulis, ka cenas šajos tirgos Ķīnā ir neadekvāti augstas un ka pēc noteikta laika Ķīnu sagaida burbuļa plīšana un ar to saistīta ekonomiskā krīze.

Informācija, kas tika publicēta 11. un 14. maijā noteikti palielināja šīs bažas. Ķīnas inflācija aprīlī ir pieaugusi līdz 2,8% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu. Visvairāk pieauga pārtikas cenas – par 5,9%. Pēdējo reizi tik augsta inflācija Ķīnā ir bijusi 2008. gada oktobrī.

Mēneša laikā Ķīnas bankas izsniedza kredītus par summu ap 113 miljardiem dolāru (774 miljardi juaņi), kas ir par 50% vairāk nekā pirms mēneša – martā tika izsniegti 510 miljardi juaņi. Neskatoties uz to, naudas agregāta M2 pieaugums samazinājās – tas pieauga salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu par 21,5%.

Kopējās investīcijas nekustamo īpašumu sektorā periodā janvāris - aprīlis salīdzinājumā ar attiecīgo periodu pirms gada ir pieaugušas par 36,2%, pārdoto kvadrātmetru skaits šajā periodā palielinājās par 32,8%, bet pārdoto īpašumu kopējā vērtība ir pieaugusi par 55,4%.

Vidējās nekustamā īpašuma cenas Ķīnā aprīlī ir pieaugušas par 12,8% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu un par 1,4% salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi. Dažās pilsētās cenu pieaugums ir bijis vēl lielāks, piemēram, Pekinā nekustamo īpašumu cenas ir pieaugušas par 14,7% salīdzinot ar iepriekšējo gadu un par 2,6% salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi. Tādējādi aprīlī nekustamo īpašumu cenu pieaugums salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi ir bijis vislielākais šogad. 2009. gada decembrī cenu pieauguma tempi ir bijuši vēl lielāki – salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi vidējās nekustamo īpašumu cenas pieauga par 1,5%, Pekinā – par 3,1%. Kopš tā laika Ķīnas

valdība īstenoja virkni pasākumu kreditēšanas ierobežošanai un aktīvu cenu pieauguma apturēšanai. Vairākkārt tika palielināta obligātā rezervju norma Ķīnas bankām, tika ierobežota vēl neuzbūvēto nekustamo īpašumu objektu iepriekšpārdošana vai rezervēšana. Tomēr tagad izrādās, ka šie pasākumi nebija pietiekami. Gaidāms, ka Ķīnas valdība pieņems jaunus pasākumus kredītu masas pieauguma ierobežošanai. Nemot vērā, ka lielākās Ķīnas bankas ir valsts īpašums un ka Ķīnas valdība var diezgan plaši iejaukties ekonomikā, Ķīnas rīcībā ir diezgan daudz līdzekļu nepieļaut turpmāku burbuļa piepūšanu.

Tomēr šie pasākumi var negatīvi ietekmēt ekonomisko izaugsmi Ķīnā un visā pārējā pasaulē. Ķīnas IKP 2010. gada 1.ceturksnī palielinājās par 11,9% salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu. Stingrie pasākumi ekonomiskās aktivitātes ierobežošanai varētu būtiski samazināt šo skaitli. Vēl vairāk, tādi pasākumi varētu būtiski samazināt Ķīnas pieprasījumu pēc izejvielām, tādējādi samazinot izejvielu cenas un kaitējot izejvielu eksportētājvalstīm. Ziņas no eiro zonas un Ķīnas ir ietekmējušas naftas cenu, 17. maijā tā ir sarukusi zem 70 USD par barelu (*WTI Light*), lai gan vēl pirms pāris nedēļām naftas cena bija ap 86 USD/bbl. Stingrāki pasākumi ekonomiskās aktivitātes ierobežošanai iznīcinās cerības, ka ekonomiskais pieaugums Ķīnā varēs palīdzēt iziet no krīzes arī citām pasaules valstīm.

ASV akciju tirgus piektdien uz ziņām no Ķīnas noreāģēja negatīvi. Izskatās, ka Ķīna vismaz šogad nepiekrītīs savas valūtas kursa paaugstināšanai. Tagad eiro kursa kritums pret dolāru samazina ķīniešu preču konkurētspēju Eiropas tirgū (jo juaņš ir piesaistīts dolāram) un dod Ķīnai vēl vienu argumentu pret savas valūtas kursa paaugstināšanu.

Kopumā var secināt, ka, lai gan Ķīnas īpašumu burbuļa plīšanas varbūtība tuvākā laikā nav pārāk liela, Ķīnas valdības centieni nepieļaut to varētu apdraudēt gan Ķīnas, gan visas pasaules ekonomikas attīstības perspektīvas.

Akciju tirgus indeksi		17.05.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
MSCI World	Pasaule	285.79	295.22	313.10	289.96	299.32	233.20	-
MSCI Emerging Markets	Attīstības valstis	939.74	967.23	1032.08	945.09	980.41	707.93	-
S&P 500	ASV	1136.94	1159.73	1192.13	1099.51	1110.32	882.88	1512.75
DJIA	ASV	10625.83	10785.14	11018.66	10309.24	10437.42	8268.64	13476.72
Xetra DAX	Vācija	6066.92	6017.91	6180.90	5648.34	5778.43	4737.50	7499.50
Nikkei 225	Japāna	10235.76	10530.70	11102.18	10306.83	9729.93	9265.02	17498.60
Shanghai Composite	Ķīna	2559.93	2698.76	3130.30	3018.13	3282.89	2645.26	4048.29
RTS	Krievija	1422.72	1369.91	1642.57	1421.97	1472.76	936.27	1843.24
Bombay Sensex	Indija	16835.56	17330.55	17591.18	16428.91	17050.65	12173.42	14299.71
Bovespa	Brazīlija	62866.26	65452.68	69421.35	67284.56	67405.98	49007.21	51631.47
OMX Baltic	Baltija	431.47	445.70	456.20	395.35	-	-	-
OMX Riga	Latvija	358.21	365.11	359.88	326.75	296.40	230.75	672.37
OMX Tallinn	Igaunija	570.85	595.98	621.25	544.36	405.36	294.77	-
OMX Vilnius	Lietuva	308.18	313.03	326.80	308.13	271.02	164.67	-

Valūtas tirgus		17.05.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EUR/USD		1.2392	1.2781	1.3496	1.3605	1.4867	1.3492	1.3494
USD/LVL		0.5704	0.5531	0.5234	0.5206	0.4760	0.5251	0.5155
EUR/LVL		0.7070	0.7069	0.7064	0.7071	0.7062	0.7085	0.6954
EUR/SEK		9.5605	9.6201	9.7001	9.8074	10.2213	10.6747	-
EUR/RUB		37.8389	38.9041	39.2295	40.9803	42.7969	43.4119	34.8732

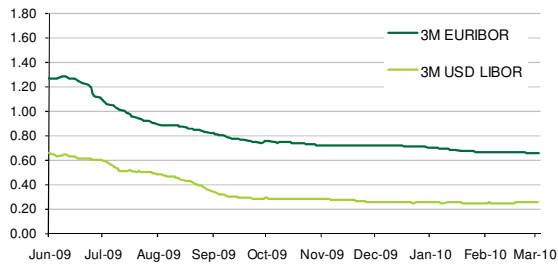
Naudas tirgus		17.05.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EURIBOR	O/N	0.33	0.34	0.33	0.32	0.34	0.73	3.83
	3M	0.69	0.68	0.64	0.66	0.72	1.25	4.07
	6M	0.98	0.98	0.95	0.97	0.99	1.45	4.21
USD LIBOR	O/N	0.30	0.32	0.25	0.17	0.18	0.23	5.30
	3M	0.46	0.43	0.31	0.25	0.27	0.83	5.36
	6M	0.65	0.64	0.46	0.39	0.51	1.36	5.36
LVL RIGIBOR	O/N	1.16	1.16	1.23	1.27	1.83	3.74	7.90
	3M	2.26	2.32	2.15	3.04	11.50	13.40	9.85
	6M	2.79	2.78	2.61	4.62	13.30	13.78	9.93

Valsts obligācijas		17.05.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Vācija (Bund)	2 gadi	0.53	0.63	0.90	0.97	1.18	1.26	4.27
	10 gadi	2.86	2.96	3.09	3.20	3.30	3.33	4.30
ASV (Treasuries)	2 gadi	0.80	0.87	0.96	0.85	0.76	0.86	4.79
	10 gadi	3.49	3.54	3.77	3.74	3.33	3.13	4.76
Lielbritānija (Gilts)	2 gadi	0.91	1.13	1.12	1.15	1.29	1.06	-
	10 gadi	3.74	3.92	3.99	4.14	3.67	3.54	-

Kredītspreidi		17.05.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Eiropas investīcijas reitinga kompāņu CDS spredi	3 gadi	97	80	50	73	62	127	-
	5 gadi	114	102	74	87	83	134	-
	10 gadi	121.21	111.03	91.61	100.14	95.60	120.88	-
iTRAXX Europe								
Eiropas augstā ienesīguma parāda instrumentu CDS spredi	3 gadi	456	426	317	427	464	868	-
	5 gadi	529	496	388	485	518	798	-
	10 gadi	540	500	411	485	509	657	-
iTRAXX Crossover								

Izejvielas		17.05.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Nafta	(NYM Light Crude - Futures), USD	70.08	76.80	83.24	77.33	79.14	56.34	64.86
Zelts	XAU, USD	1 222.75	1 201.90	1 136.45	1 114.80	1 140.55	930.70	657.00
Varš	(Copper 3M - Futures), USD	6 480.20	6 940.25	7 774.71	7 129.85	6 795.00	4 450.00	7 260.00

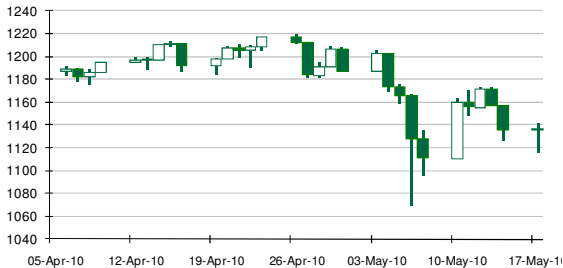
3M naudas tirgus likmes

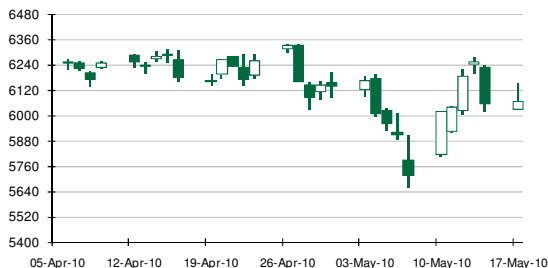
EUR/USD kurss

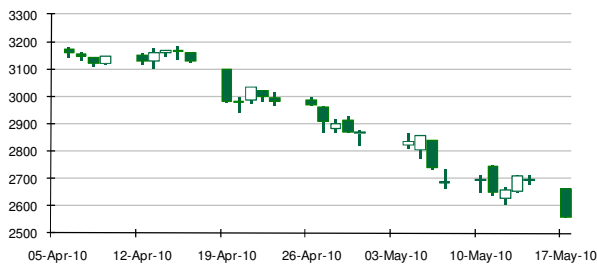
ASV akciju indeksa S&P 500 vērtība

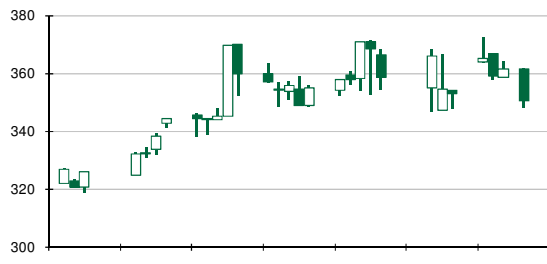
Vācijas akciju indeksa XETRA DAX vērtība

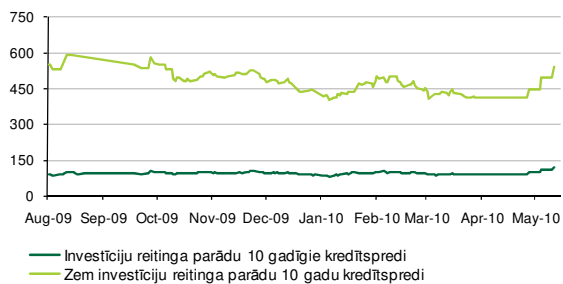
Shanghai Composite indeksa vērtība

OMX Riga indeksa vērtība

10 gadīgo obligāciju kredītspredi (CDS)

HFRX globālais hedžfondu indekss

Pārskatā izmantotās informācijas avots: Thomson Reuters